

РЕШЕНИЕ

№ 13210

гр. София, 27.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 171 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВА АНГ.
ЙОРДАНОВА ВЕЛИКОВА

при участието на секретаря МИНКА Х. БАШОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВА АНГ. ЙОРДАНОВА
ВЕЛИКОВА Гражданско дело № 20221110134930 по описа за 2022 година
Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 213, ал. 1, във вр. чл. 49 ЗЗД, във
вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.
Ищецът „ЗАД а.” АД твърди, че във връзка с реализирано на 19.06.2017 г. в гр. София ПТП
е изплатил по застраховка “Каско” на собственика на увредения автомобил застрахователно
обезщетение в размер на 2917,96 лева. Твърди, че причина за настъпване на ПТП е
попадането на автомобила в необезопасена и несигнализирана дупка на пътното платно.
Счита, че отговорност за вредите носи ответникът СО. Поддържа, че с плащане на
застрахователното обезщетение в негова полза е възникнало регресно вземане в размер на
платената сума, поради което претендира същите, както и лихва за забава на тази сума в
размер на 889,24 лева за периода 29.06.2019 г. - 29.06.2022 г. Претендира и законната лихва
върху главницата от предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.
Претендира разноски.
Ответникът СО оспорва предявения иск. Оспорва механизма на ПТП и твърдението, че
наличието на дупка на пътя е станало причина за настъпване на ПТП. Поддържа, че
претенцията не е доказана, както и, че не са представени доказателства за настъпване на
събитието. Не оспорва, че е извършено плащане от страна на ищеца. Претендира разноски.

Софийски районен съд, като взе предвид предявените иски, възраженията срещу тях и
доказателствата по делото, намира следното:

В тежест на ищеца е да докаже, че в качеството си на застраховател по договор за
имуществено застраховане е платил твърдяното застрахователно обезщетение за вреди,
които са причинени вследствие на преминаване на водача на процесния автомобил през

необезопасена и необозначена неравност на пътното платно на соченото в исковата молба място, размер на причинените вреди, наличие на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „каска и злополука“ към датата на инцидента, по което процесното събитие да е покрит риск, както и размера на вредите към датата на настъпване на събитието.

Съдът приема за установено, че на 19.06.2017 г. в гр. София водачът на лек автомобил „Ф.П.“ с рег. №, движейки се в гр. С-ИЯ, КВ. М.-...“, СО, по ул. „Св.К.“, е настъпило пътнотранспортно произшествие (ПТП). Съгласно декларираното застрахователно събитие, лек автомобил „Ф.П.“ с рег. № попада в пълна с вода дупка на пътното платно, вследствие на което се е спукала предна лява гума, последвала е маневра, вследствие на която автомобилът се отклонява в дясно и се ожулва в бетонно заграждение, като се ожулва от дясната страна - предна и задна врата от дясно, калник десен заден, задна броня. За да направи този извод, съдът взема предвид показанията на разпитания като свидетел водач на автомобила - К. М. Д.. Същият посочва, че при управление на процесния автомобил в гр. София попаднал в ловка, която се оказала дупка, при което спукал предна лява гума, а в следствие на силния удар предприел маневра на дясно, която довело до одрасквания по дясната част на колата, а именно предна и задна врата от дясно, калник десен, заден и задна броня. Посоченият механизъм на произшествието е възприет от вещото лице по приетото без възражение от страните заключение по съдебно - автотехническата експертиза, което се кредитира от съда, и съгласно което уврежданията по автомобила отговарят да са получени при твърдените обстоятелства. Извод за недоказан механизъм на ПТП не следва от обстоятелството, че за процесното произшествие не е представен протокол за ПТП. В случая няма задължение за посещение на местопроизшествието от МВР - „Пътна полиция“ и за съставяне на протокол за ПТП поради липса на данни в резултат на произшествието, при което са причинени само материали вреди и е настъпило само с един участник, да е била препятствана възможността автомобилът да се придвижва на собствен ход - арг. чл. 6, т. 4 от Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд.

Като доказателство за наличие на твърдяното правоотношение по застраховка „каска и злополука“ е приета застрахователна полица № г. с обект лек автомобил „Ф.П.“ с рег. № ..., рама № с период на застрахователното покритие 05.03.2014 г. - 04.03.2019 г. (л. 8 от делото). Застрахователната полица носи подпис на представител на ищцовото дружество в качеството на застраховател и подпис на К. М. Д. в качеството на застрахован. От това следва, че е спазена изискуемата от закона писмена форма за действителност на застрахователния договор - чл. 184, ал. 1 КЗ (отм.). Предвид изложеното съдът приема, че процесният автомобил е бил обект на застрахователна закрила по застраховка „каска и злополука“ от страна на ищеца към датата на твърдяното събитие.

Процесната застрахователна полица е сключена при клауза „П“ - Пълно каско. По делото като доказателство са приети Общи условия за застраховка на моторни превозни средства (каска) на ищцовото застрахователно дружество, одобрени от Комисията за финансов надзор с писмо от 14.11.2003 г. и последна редакция с решение на УС от 03.11.2014 г., в

сила от 01.12.2014 г. (т. 97 от раздел XVII ОУ). Не се установява по отношение на релевантните клаузи за покрити и изключени рискове към момента на настъпване на процесното събитие да са били приложими ОУ в различна редакция от тази съгласно приетите по делото ОУ. Процесното събитие - попадане на автомобила в дупка на пътното платно, представлява покрит по застрахователния договор риск съгласно т. 12, вр. т. 8.3 от раздел III „Покрити рискове“, защото по естеството си това е събитие, което представлява „авария от нарушена цялост на пътното покритие“.

Установеният по делото механизъм на настъпване на събитието отговаря напълно на декларираното обстоятелство в уведомление - декларация за щета по застраховка „каска на МПС“, приети като доказателства по делото (л. 7 от делото). В този документ от страна на водача на автомобила пред застрахователя са посочени дата, място, начин на настъпване на събитието и причинените щети. Неоснователни са доводите на ответника за непълно и неточно изясняване на обстоятелствата, защото за застрахованото лице не съществува задължение да сочи точните размери на дупката на пътното платно, точния час на настъпване на събитието, нито с каква скорост се е движил и каква е била пътната обстановка. При подаването на уведомлението за щета от значение е дали достоверно са обявени тези обстоятелства, при които е възникнало произшествието, които имат значение за преценка дали събитието при декларирания механизъм, време и място на настъпване се включва в обхвата на застрахователното покритие по полицата. Други данни, които не се изискват от застрахователя при завеждане на щетата, не е необходимо да се обявяват. От приетите по делото доказателства (опис по претенция № .../06.07.2017 г. и № .../19.06.2017 г., доклад по щета № .../12.08.2017 г. и № .../23.06.2017 г., фактура № 0012091581/02.08.2017 г., експертиза по претенция № от 18.07.2017 г.) се установява, че процесният автомобил е бил отремонтиран при доверен сервиз на ищеца по повод предявена претенция по щета във връзка с процесното събитие. Представено е възлагателно писмо от ищеца спрямо автосервиза, от което се установява, че ремонтът на автомобила е извършен за сметка на ищеца в посочен от последния автосервиз. При това съдът намира за доказано възстановяване на причинените щети в натура съгласно чл. 209, ал. 1 КЗ (отм.).

Процесното пътнотранспортно произшествие е настъпило на улица в населено место - гр. София, за която не се доказва да се явява едновременно и участък от републикански или общински път, поради което Закона за пътищата, на основание чл. 1, ал. 2, т. 1 от него, не намира приложение. Съгласно чл. 167, ал. 1 и ал. 2, т. 1 ЗДвП, службите за контрол, определени от кметовете на общините, контролират в населените места изправността на състоянието на пътната настилка, пътните съоръжения и пътната маркировка, като администрацията сигнализира незабавно за препятствията и ги отстранява във възможно най-кратък срок. Следователно, по силата на ЗДвП на СО е вменено задължение да стопанисва и поддържа улиците в София, което включва и недопускането, съответно отстраняването на неравности по тях. Общината изпълнява тези дейности чрез служителите си или други лица, на които е възложила изпълнението на посочените задължения, като носи обективна гаранционно - обезпечителна отговорност при действията / бездействията на лицата, натоварени с извършването на възложената работа по поддръжката на улиците на

територията на съответното населено място. Според даденото в т. 3 от ППВС № 4/30.10.1975 г. разрешение, собственикът на вещта, отговаря по чл. 45 ЗЗД, съответно по чл. 49 ЗЗД при възможност за обезопасяване на вещта, ако това не е направено, като отговорността по чл. 50 ЗЗД е в случаите на невъзможност да се обезопаси вещта, в която хипотеза вредите са причинени от присъщите на вещта свойства. В настоящия случай, собственик на улицата, на основание чл. 2, ал. 1, т.2 ЗОС вр. § 7, ал. 1, т. 4 от ЗМСМА е общината, която съгласно чл. 11, ал. 1 ЗОС, следва да я управлява с грижата на добрия стопанин, като е налице обективна възможност за обезопасяването на улицата. С оглед на това, че наличието на дупка на пътното платно, явяваща се причина за ПТП, е резултат от бездействието на длъжностните лица, на които ответникът – СО, е възложила изпълнението на очертаните по-горе задължения, която освен това е и собственик на улицата, при наличие на обективна възможност за обезопасяването ѝ, общината отговаря спрямо увреденото лице на основание чл. 49 ЗЗД. Такова тълкуване относно елементите от фактическия състав на търсената отговорност е дадено в решение № 15 от 25.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 1506/2013 г., I т. о., ТК.

С плащането на застрахователното обезщетение, респ. възстановяване на вредите в натура, ищецът в качеството си на застраховател по имуществена застраховка встъпва в правата на застрахования срещу застрахователя по застраховка “Гражданска отговорност на причинителя на вредата (ответник) - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне - чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.). Следователно обемът на отговорността по чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.) включва платеното застрахователно обезщетение и ликвидационните разноски. Застрахователното обезщетение не може да надвишава застрахователната сума (чл. 267, ал. 3 КЗ (отм.)) и действителната стойност на вредата (чл. 273, ал. 2 КЗ (отм.)). Разпоредбата на чл. 208, ал. 3 КЗ (отм.) предвижда, че обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие - действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество (чл. 203, ал. 2 КЗ (отм.)), съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл. 203, ал. 3 КЗ (отм.)).

Съгласно приетото заключение по съдебно - автотехническата експертиза описаните от ищеца по процесната щета вреди - гума предна лява, врата предна дясна, врата задна дясна, калник/панел заден десен, задна броня, джантата лява предна са настъпили вследствие от процесното събитие. Според заключението по средни пазарни цени стойността на труда и авточастите, необходими за възстановяване на нанесените вследствие на процесното ПТП щети, възлиза на 1682,53 лева, а с включени ликвидационни разноски в размер на 10 лева (чийто размер съдът намира за обичаен и установен съгласно чл. 162 ГПК), следователно дължимото вземане възлиза на 1692,53 лева.

Ответникът, който носи тежестта, не доказва възражението си, че водачът на увредения автомобил е допринесъл за настъпване на щетите, като е управлявал автомобила с

несъобразена скорост. Не се установява водачът на автомобила, без опасност за себе си и другите участници в движението, да е могъл да избегне попадането на автомобила в установената неравност на пътното платно, както и че своевременно е могъл да забележи констатираната дупка на пътното платно. При това няма основание за намаляване на отговорността на ответника на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД.

От горното следва, че в полза на ищеца спрямо ответника е възникнало вземане на основание чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.), вр. чл. 49 ЗЗД в размер на сумата от 1692,53 лева, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане и да се отхвърли за разликата до пълния предявен размер от 2917,96 лв.

По иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Съгласно чл. 213а, ал. 3 КЗ (отм.) застрахователят по застраховка "Гражданска отговорност" изпада в забава за плащане на задължението по чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.) след изтичане на 30 дни от получаване на покана, ведно с прилагане на доказателствата, удостоверяващи фактите, на които се основава претендираното вземане. От приетите по делото доказателства (покана за доброволно изпълнение на регресни претенции изх. № Л - 6865/30.08.2017 г. и доказателство за регистрирането ѝ пред СО с рег. № СОА17-ТД26-10252) е видно, че такава покана е получена от ответника на 31.08.2017 г. При това ответникът е бил в забава за плащане на вземането по главницата за процесния период и дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва, който размер възлиза на сумата от 517,77 лева, определен съгласно чл. 162 ГПК и чл. 86, ал. 2 ЗЗД, вр. ПМС № 426/18.12.2014г.

От горното следва, че искът по чл. 86, ал. 1 ЗЗД следва да се уважи до сумата от 517,77 лева и да се отхвърли за разликата до пълния предявен размер от 839,12 лева.

По отговорността на страните за разноски:

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че реално е сторил такива, поради което съобразно уважената част от исковете и на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК следва да му се присъди сумата от 267,78 лева, представляваща деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение. С оглед направеното от ответника възражение за прекомерност на юрисконсултското възнаграждение, което съдът намира за основателно, същото е присъдено в размер на 100 лева.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, поради което съобразно отхвърлената част от исковете и на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК следва да му се присъди сумата от 29,13 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение, съобразно отхвърлената част от исковете.

Воден от горното, Софийски районен съд, 171 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА СО, със седалище и адрес на управление: гр. с-ия, ул. М №... да заплати на ЗАД „а.“ АД, ЕИК: ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Стефан Караджа“ № 2, на основание чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.), във вр. чл. 49 ЗЗД, във вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от 1692,53 лева, представляващи регресно вземане и обичайни ликвидационни разходи по застрахователна преписка (именувана „щета“) № за ПТП от 19.06.2017 г., като лек автомобил „Ф.П.“ с рег. № се движи в по ул. „Св.К.“, където МПС-то преминава през локва, представляваща дупка на пътното платно, в следствие на което по МПС-то са били насени вреди по предна лява гума, предна и задна врата от дясно, калник десен заден и задна броня, ведно със законната лихва от 29.06.2022 г. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане, както и сумата от 517,77 лева, представляващи мораторна лихва върху главницата за периода 29.06.2019 г. - 29.06.2022 г., като ОТХВЪРЛЯ иска за главницата за регресно вземане по застрахователна преписка (именувана „щета“) № за сумата над 1692,53 лева до пълния предявен размер от 2917,96 лева и иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата над 517,77 лева до пълния предявен размер от 849,54 лева.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, СО, със седалище и адрес на управление: гр. с-ия, ул. М №... да заплати на ЗАД „а.“ АД, ЕИК: ..., сумата от 267,78 лева, представляваща деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение, съразмерно уважената част от исковите.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК, ЗАД „а.“ АД, ЕИК: ... да заплати на СО, със седалище и адрес на управление: гр. с-ия, ул. М №..., сумата от 29,13 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение, съразмерно отхвърлената част от исковите.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____